

Аналіз стану водних об'єктів та забезпеченості водними ресурсами в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро і Приазов'я у грудні 2017 р.

За даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології протягом грудня у регіоні утримувалась аномально-тепла погода. Середня місячна температура була вищою за норму на 6-7°.

Опади різного фазового стану та різної інтенсивності розподілились по території басейнів Сіверського Дінця та річок Приазов'я нерівномірно. Більша кількість їх випала на переважній частині Харківській області і коливалась від 46 мм до 125 мм (100 – 250 % місячної норми). У південно-східній частині Харківській області, у Донецькій та Луганській областях сума опадів становила 14– 40 мм (20–80 % норми).

На початок грудня на річках регіону утримувалась осіння межень з незначними коливаннями рівнів води. На річках басейнів р.Сіверського Дінця та Приазов'я у цей період переважав ріст рівнів води. На кінець місяця у порівнянні з початком він становив 2–56 см.

Температура води на 31 грудня становила: на р. Сіверський Донець та малих річках Харківської області 1,9 – 4,0°С, на річках Донбасу та Приазов'я коливалась у межах 3,4 – 6,8°С.

Середньомісячна водність у грудні:

- р.Сіверського Дінця становить 80 – 100%;
- малих річок Харківській області та р.Оскола була у межах 105-145% місячної норми;
- річок Донбасу та Приазов'я коливалась від 30 до 75 % місячної норми, за винятком р.Красна (91% норми).

Об'єм стоку та витрати по основних водпостах р. Сіверський Донець у грудні 2017 року

Харківська область:

р. Сіверський Донець

- *в/п Огірцеве (кордон РФ та Харківської області, 944 км)* - об'єм притоку склав 36,3млн.м³ середніми витратами 13,5 м³/с, з них 24,2 млн.м³ об'єм скиду з вище розташованого Белгородського водосховища (Російська Федерація), що склало 67 % від загального притоку.

За останні 11 років водність, наближена по водності до 2011 з об'ємом стоку 36,3 млн.м³ з середніми витратами 13,5 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 11 до 15,3 м³/с.

- *в/п Печеніги (941 км)* - об'єм притоку склав 43,2млн.м³ (116% місячної норми) з середніми витратами 16,1 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 13,8 до 18,0м³/с.

За останні 11 років водність, наближена по водності до 2005 з об'ємом стоку 43,7млн.м³ з середніми витратами 16,3 м³/с.

- *гребля Печенізького водосховища (874 км)* - Об'єм скиду склав 38,0 млн.м³, скид здійснювався середніми витратами 14,2 м³/с. Протягом місяця скид з водосховища КП «Харківводоканал» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР поступово було збільшено з 11м³/с до 20 м³/с для створення вільної ємності для безаварійного пропуску тало-дощових вод.

Забір на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток забір з

р. Сіверський Донець) склав 13,18 млн.м³, (середньодобові витрати – 4,9 м³/с), решта для підтримання водності р. Сіверський Донець в межах Харківської області.

- *в/п Ізюм (602 км)* - Об'єм стоку склав 94,3 млн.м³ (83% місячної норми) з середніми витратами 35,2 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 34 до 37,5 м³/с.

За останні 11 років водність, наближена по водності до 2011 з об'ємом стоку 91,2млн.м³ з середніми витратами 34,1 м³/с.

р. Оскіл (580 км)

- *в/п Куп'янськ (121 км)* - Об'єм притоку склав 79,9млн.м³ (126% місячної норми), з нього об'єм скиду з Старооскільського водосховища (Російська Федерація) склав 16,2 млн.м³ або 20%.

Середні витрати 29,8 м³/с, коливались протягом місяця від 27 до 32,8 м³/с.

За останні 11 років водність, наближена по водності до 2006 з об'ємом стоку 77,6млн.м³ з середніми витратами 29,0 м³/с.

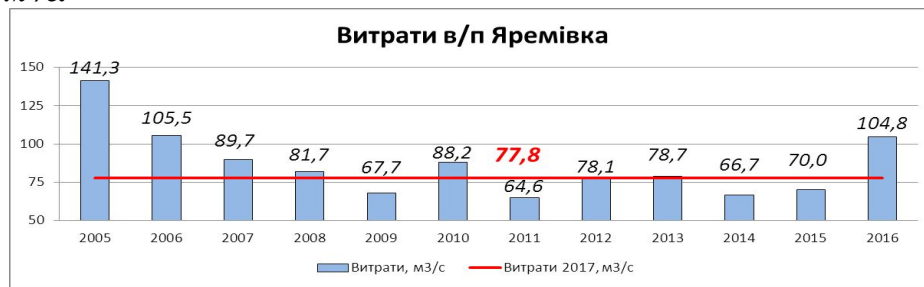
- *гребля Червонооскільського водосховища (12 км)* - об'єм скиду склав 58,8 млн. м³, скид здійснювався середніми витратами 21,9 м³/с. Скид з Червонооскільського водосховища КП «Компанія «Вода Донбасу» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР з 27 грудня було збільшено з 20 м³/с до 32 м³/с, з метою підтримання створеної вільної ємності для безаварійного пропуску тало-дошових вод.

Об'єм забору в канал Сіверський Донець Донбас склав 38,87 млн.м³ (середніми витратами 14,5м³/с), решта – 19,93 млн.м³ для потреб Луганської області.

- *в/п Яремівка (кордон Харківської та Донецької областей, 573 км)* - об'єм стоку склав 208,3 млн.м³ середніми витратами 77,8 м³/с, з яких скиди з Червонооскільського водосховища склали 28% (58,8 млн.м³). Протягом місяця витрати коливались від 70,5 до 95,5 м³/с. *За останні 11*

років водність, наближена по водності до 2012 з об'ємом стоку 209,1млн.м³ з середніми витратами 78,0 м³/с.

Донецька область:

р. Сіверський Донець

- в/п Райгородська гребля (522 км) – об'єм скидів на нижче розташовану ділянку для підтримання водності в Донецькій і Луганській областях (після забору в канал Сіверський Донець – Донбас в об'ємі 38,87 млн.м³, середніми витратами 14,5 м³/с) склав 133,1млн.м³ середніми витратами – 49,7 м³/с при екологічних 22м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 44,2 до 68,4 м³/с.

- в/п Райстародубівка (кордон Донецької і Луганської областей, 510 км) - об'єм стоку склав 119,1 млн.м³ середніми витратами 44,5 м³/с за рахунок скидів через Райгородську греблю та стоку р. Казенний Торець. Протягом місяця витрати коливались від 36 до 68,5м³/с.

За останні 11 років водність, наближена по водності до 2012 з об'ємом стоку 123,2млн.м³ з середніми витратами 46,0м³/с.

р. Казенний Торець (518 км)

- в/п Слов'янськ (21км) - об'єм стоку склав 21,2 млн.м³ середніми витратами 7,9 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 7,35 м³/с до 8,71 м³/с.

Луганська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Лисичанськ (430 км) - об'єм стоку склав 159,7 млн.м³ середніми витратами 59,6 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 55,5 до 64 м³/с.

За останні 11 років водність, наближена по водності до 2007 з об'ємом стоку 160,8 млн.м³ з середніми витратами 60,0 м³/с.

Висновок:

Водність р. Сіверський Донець в Харківській області в грудні по в/п Печеніги та в/п Куп'янськ 25 %, по в/п Ізюм за рахунок водогосподарської діяльності 50 % забезпеченості.

Використання водосховищ комплексного призначення басейну Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра за листопад 2017 р.

Аналіз роботи водосховищ проведено по 8 основних водосховищах, в яких акумулюється основний ресурс в басейнах річок Сіверського Дінця, Приазов'я та Дніпра для забезпечення потреб населення та галузей економіки регіону, а також такі, що знаходяться в каскадах та є транскордонними.

У зв'язку зі змінами підконтрольних територій в Донецькій і Луганській областях з ІІ півріччя 2014 року встановлення режимів роботи водосховищ в зоні діяльності басейнового управління забезпечується по 28 водосховища, загальним об'ємом – 1724,7,1 млн.м³ (91%), з яких 16 водосховищ в Харківській області загальним об'ємом – 1353,4млн.м³ (90%), 12 водосховищ в Донецькій області загальним об'ємом – 437,7 млн.м³ (74%).

Харківська область:

По басейну р. Сіверський Донець :

Печенізьке водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 383 млн.м³ (р. Сіверський Донець, 874 км):

Наповнення водосховища на кінець грудня склало – 359 млн.м³ (93,7% від НПР).

Об'єм притоку склав 43,2 млн.м³. Об'єм скиду склав 38,0 млн.м³, скид здійснювався середніми витратами 14,2 м³/с. Протягом місяця скид з водосховища КП «Харківводоканал» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР поступово було збільшено з 11 м³/с до 20 м³/с для створення вільної ємності для безаварійного пропуску тало-дощових вод.

Забір на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток забір з р. Сіверський Донець) склав 13,18 млн.м³, (середньодобові витрати – 4,9м³/с).

За грудень об'єм наповнення водосховища збільшилось на 24 млн.м³.

Червонооскільське водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 435,1 млн.м³ (р. Оскол, 12 км):

Наповнення водосховища на кінець грудня склало 388,2 млн.м³ (89,2% від НПР). Об'єм притоку склав 79,9 млн.м³. об'єм скиду склав 58,8 млн. м³, скид здійснювався середніми витратами 21,9 м³/с. Скид з Червонооскільського водосховища КП «Компанія «Вода Донбасу» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР з 27 грудня було збільшено з 20 м³/с до 32 м³/с, з метою створення вільної ємності для безаварійного пропуску тало-дощових вод.

Об'єм забору в канал Сіверський Донець-Донбас склав 388,7 млн.м³ (середніми витратами 14,5 м³/с).

За грудень об'єм наповнення водосховища збільшився на 24,8 млн.м³.

Краснопавлівське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР – 410 млн.м³.

Наповнення – 153,14 млн. м³, за місяць зменшилося на 3,1 млн. м³. За місяць забрано води на м. Харків 4,689 млн. м³ (середньодобові витрати – 1,16 м³/с).

**По басейну Сіверський Донець
Донецька область:**

Вуглегірське водосховище (технічне водопостачання) – НПП-162млн.м³ (р.Лугань, 182км):

На кінець грудня об'єм водосховища склав 142,6 млн.м³ 88,0% при скиді в нижній б'єф 0,05 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні екологічних з метою сталого водопостачання водокористувачів.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,13 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 8 років є 2012 рік з об'ємом 142,3 млн.м³ (87,8 %).

За грудень об'єм наповнення водосховища без змін.

Миронівське водосховище (технічне водопостачання) – НПП-20,5млн.м³ (р.Лугань, 172км):

На кінець грудня об'єм водосховища склав 16,2 млн.м³ – 79,0% при скиді в нижній б'єф 0,06 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні екологічних з метою сталого водопостачання водокористувачів.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,16 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 8 років є 2009 рік з об'ємом 16,2 млн.м³ (79,0 %).

За грудень об'єм наповнення водосховища без змін.

По басейну річок Приазов'я:

КП „Компанія „Вода Донбасу”:

Павлопільське водосховище (технічне водопостачання, зрошення, риборозведення) – НПП – 64,2 млн.м³ (р. Кальміус, 45 км):

На кінець грудня об'єм водосховища склав 54,0 млн.м³ – 84,1% при скиді в нижній б'єф 6м³/с. Скиди здійснювались на рівні 6 м³/с для забезпечення достатньої водності в місцях нижче розташованих водозаборів підприємств водокористувачів з передбаченим постійним скидом (з урахуванням екологічного скиду 0,5 м³/с) не менше ніж 4 м³/с.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 16,1 млн.м³.

За грудень водосховище спрацьоване на 0,4 млн.м³.

Старо-Кримське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПП-41,00 млн.м³, (р.Кальчик, 23 км):

На кінець грудня об'єм водосховища склав 26,1 млн.м³ – 65% при скиді в нижній б'єф 0,1м³/с. Скиди впродовж грудня здійснювались в межах екологічних.

Забір води на м. Маріуполь склав 2,25 млн.м³. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,3 млн.м³.

За грудень водосховище спрацьоване 0,5 млн.м³.

Басейн р. Дніпро

ВП «Курахівська ТЕС «ДТЕК «Східенерго»:

Курахівське водосховище (технічне водопостачання) – НПП – 62,5 млн.м³ (р. Вовча, 276 км):

На кінець грудня об'єм водосховища склав 45,9 млн.м³ – 76,1%, при скиді в нижній б'єф 0,01м³/с. Протягом грудня скиди здійснювались на рівні екологічних витрат з метою підтримання з акумулятиваних запасів. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,03млн.м³.

За грудень об'єм наповнення водосховища без змін.

Луганська область

На підконтрольній території в зоні діяльності басейнового управління водосховищ комплексного призначення, які використовуються для забезпечення потреб населення та галузей економіки та регулюють річковий стік, відсутні.

Висновок:

Основні водосховища в межах Харківської та Донецької областей (за наявних даних), які регулюють річковий стік в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро та Приазов'я, працювали у відповідності з Правилами експлуатації, рекомендаціями Міжвідомчої комісії (від 15.11.2017 року) в межах затверджених Держводагентством режимів роботи водосховищ і

водогосподарських систем басейнів річок Сіверського Дінця, Дніпра та Приазов'я на осінньо-зимовий період 2017 року.

Протягом грудня, водосховища працювали для забезпечення водою населення і галузей економіки з урахуванням екологічних вимог, враховуючи гідрометеорологічну і водогосподарську обстановку.

По основним руслорегулюючим водосховищам:

- скиди з Печенізького водосховища КП «Харківводоканал» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР було скориговано 8 разів з 11 м³/с до 20 м³/с в зв'язку зі збільшенням припливу до водосховища та з метою створення вільної ємності для безаварійного пропуску тало-дощового паводку та весняного водопілля;

- скиди з Червонооскільського водосховища КП «Компанія «Вода Донбасу» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР було збільшено до 32 м³/с, в зв'язку зі збільшенням притоку до водосховища та з метою підтримання створеної вільної ємності для безаварійного пропуску тало-дощових вод та весняного водопілля;

Краснонапівське водосховище, яке є наливним та є одним з головних джерел водозабезпечення населення міста Харкова та інших населених пунктів Харківської області. Протягом грудня місяця водосховище працювало в режимі спрацювання (забрано 4,689 млн.м³)

По водосховищам комплексного призначення по басейнах:

р. Сіверський Донець складає 248,4 млн.м³ – 74,2% (аналогічний період минулого року – 77,7%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну р. Сіверського Дінця збільшився на 1,1 млн. м³.

р. Дніпро – складає 74,8 млн. м³ – 71,2% (аналогічний період минулого року – 74,3%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну Дніпра збільшився на 0,8 млн.м³.

річки Приазов'я – складає 82,8 млн. м³ – 74,6% (аналогічний період минулого року – 87,1%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну річок Приазов'я зменшився на 1,0 млн.м³.

Стан водозабезпеченості в районі поверхневих водозаборів

З метою забезпечення своєчасного і дієвого контролю за розвитком водогосподарської ситуації на водних об'єктах в місцях розташування основних поверхневих питних та технічних водозаборів, можливості оцінки умов для їх сталої роботи у маловодні періоди року виділено 28 найбільш великих водозаборів, які потребують особливої уваги, як за значним обсягом води, так і з необхідності підтримання достатніх рівнів води для їх роботи, в т. ч. по басейнах:

р. Сіверський Донець - 18 водозаборів, з них на підпорі (розташовані в водосховищах) – 7;

річок Приазов'я – 9 водозаборів на підпорі

р. Дніпро – 1 водозабір на підпорі.

Впродовж грудня на річках басейнів р. Сіверський Донець та Приазов'я в зв'язку достатньою кількістю опадів спостерігались коливання рівнів води з тенденція повільного росту. Мінімальний рівень по основним русловим водозаборах спостерігався по водозабору Зміївської ТЕС на рівні 0,45 м (на початку грудня) вище мінімальної відмітки сталої його роботи.

По водозаборах, які знаходяться на водосховищах (в т. ч. питні), відмітки рівнів води були вищими за мінімальні відмітки їх сталої роботи. Мінімальний рівень спостерігався по водозабору Курахівської ТЕС на Курахівському водосховищі та складав 0,09 м (впродовж місяця без змін) вище мінімальної відмітки водозабору.